

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: OREA – INVEST s.r.o.**, IČ: 258 42 480, se sídlem Svojsíkova 1596/2, 708 00 Ostrava – Poruba, zastoupené Mgr. Ing. Jiřím Šimečkem, LL.M., advokátem, se sídlem Vladislavova 1390/17, 110 00 Praha 1 – Nové Město, proti **žalovanému: Magistrátu města Ústí nad Labem**, stavební odbor, se sídlem Velká Hradební 2336/8, 401 00 Ústí nad Labem, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

Žalobkyně se žalobou ze dne 18.12.2012, která byla soudu prostřednictvím držitele poštovní licence doručena dne 20.12.2012 domáhá, aby územní souhlas žalovaného ze dne 23.4.2008, č.j. MM/SO/S/24375/2008Te, byl prohlášen za nezákonný [*pozn. soudu: Na tomto místě soud poznamenává, že územní souhlas byl vydán dne 25.4.2008, a nikoliv dne 23.4.2008. Tohoto dne byl územní souhlas toliko vyhotoven, neboť ve smyslu ustanovení § 71 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) se vydáním rozhodnutí rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení, přičemž tato skutečnost se písemnosti označí slovy: „Vypraveno dne“. Z razítka, které je zaneseno na územním souhlasu, je snadno zjištělné, že tato písemnost byla vypravena dne 25.4.2008, tj. téhož dne byl územní souhlas vydán.*]. Žalobkyně se dále domáhá, aby žalovanému bylo v jeho další úřední činnosti zakázáno vycházet z tohoto územního souhlasu, a bylo nařízeno obnovení stavu před nezákonným zásahem.

V případě žaloby proti nezákonnému zásahu správního orgánu musí soud nejprve zkoumat, zda vydání územního souhlasu dle ustanovení § 96 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební řád“) je pojmově naplněn zásah ve smyslu ustanovení § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), a je-li tomu tak, lze teprve zkoumat podmínky přípustnosti žaloby dle ustanovení § 85 s.ř.s. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v usnesení rozšířeného senátu ze dne 18.9.2012, č.j. 2As 86/2010-76, na který je ostatně poukazováno i žalobkyní, dospěl k závěru, že souhlasy vydané dle stavebního zákona, tj. tedy i územní souhlas vydaný dle ustanovení 96 stavebního zákona, které stavební úřad výslovně či mlčky činí k ohlášení či oznámení, jsou jinými úkony dle IV. části správního

řádu. Tyto souhlasy nejsou rozhodnutími ve smyslu ustanovení § 65 s.ř.s. Soudní ochrana práv třetích osob je zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle ustanovení § 82 a násl. s.ř.s.

Ve shodě s názorem rozšířeného senátu NSS je zřejmé, že územní souhlas vydaný dle ustanovení § 96 stavebního zákona je **jiným úkonem** dle IV. části správního řádu, tj. **nejedná se o rozhodnutí** ve smyslu ustanovení § 65 s.ř.s. V této souvislosti je zapotřebí také zmínit, že IV. část správního řádu neumožňuje v případě jiných úkonů, tj. je-li např. vydán územní souhlas dle stavebního zákona, jakožto jiný úkon, použití řádných opravných prostředků. Tato skutečnost dopadá nejen na samotného žadatele o vydání územního souhlasu, ale především se může přímo dotknout práv třetích osob, tj. např. v tomto případě i žalobkyně, když takovéto osoby nejsou v postavení účastníka správního řízení, a tudíž nemají k dispozici procesní nástroje k ochraně jejich práv. Jelikož třetím osobám, tj. i žalobkyni, není umožněno se bránit proti vydání územního souhlasu (žádnými) opravnými prostředky dle správního řádu, když současně není možno ani akceptovat situaci, aby případný nezákonný územní souhlas nemohl být zvrácen, musí být těmto osobám poskytnuta ochrana jejich subjektivních práv v rámci správního soudnictví, když správní řád takovouto možnost neposkytuje. Jelikož se NSS přiklonil k závěru, že vydání (nezákonného) územního souhlasu může představovat nezákonný zásah stavebního úřadu, je logicky jediným možným způsobem ochrany proti tomuto jinému úkonu v rámci správního soudnictví iniciování řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem dle ustanovení § 82 s.ř.s. Žalobkyně tedy v projednávané věci zvolila správný procesní postup, když jednání žalovaného vyhodnotila jako nezákonný zásah a podala žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, čímž je uspokojivě vyřešena otázka aktivní legitimace žalobkyně ve smyslu ustanovení § 82 s.ř.s. k podání takovéto žaloby.

Ve spojení se závěry usnesení rozšířeného senátu NSS je zároveň i uspokojivě vyřešena otázka přípustnosti předmětné žaloby dle ustanovení § 85 s.ř.s. Jelikož vydání územního souhlasu dle ustanovení § 96 stavebního zákona nemůže žalobkyně, jakožto tzv. třetí osoba, napadnout (žádnými) opravnými prostředky podle správního řádu či jiné zvláštní právní úpravy, není proto třeba zkoumat, zda žalobkyně v této věci marně (bezvýsledně) vyčerpala jiné prostředky právní ochrany. Ve světle výše zmíněných skutečností je totiž nepopiratelným faktem, že se žalobkyně nemůže ochrany nebo nápravy před (nezákonným) zásahem domáhat jinými právními prostředky než podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. Z těchto důvodů je dána přípustnost podané žaloby ve smyslu ustanovení § 85 s.ř.s.

V návaznosti na shora uvedené skutečnosti zůstává pro soud stěžejní otázkou posouzení včasnosti podání předmětné žaloby. Podle ustanovení § 84 odst. 1 s.ř.s. žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. Podle druhého ustanovení tohoto odstavce zmeškání lhůty nelze prominout. Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s. soud usnesením žalobu odmítne, jestliže byla podána předčasně nebo naopak opožděně. Při počítání běhu lhůty pro podání této žaloby je nutno objektivní lhůtu vztahovat k okamžiku, kdy k tvrzenému zásahu došlo, a subjektivní lhůtu k vědomosti žalobce, kdy se o tomto zásahu dozvěděl.

Jak je zřejmé ze žalovaným předloženého spisového materiálu, žalovanému byla dne 27.6.2008 doručena písemnost žalobkyně ze dne **20.6.2008**, v níž podala podnět k odstranění stavby a současně v tomto dopise vyjádřila nesouhlas s umístěním stavby oplocení na pozemku p.p.č. 921/4 katastrální území Brná nad Labem. Z obsahu této písemnosti je

seznatelné, že žalobkyně brojí proti územnímu souhlasu, jenž byl žalovaným vydán dne **25.4.2008**, v němž žalovaný mimo jiné vyjadřuje souhlas s umístěním stavby (oplocení), a to i na pozemku uvedeném v předchozí větě. Jinak řečeno – žalobkyně se nejpozději dne 20.6.2008 dozvěděla, když v tomto ohledu soud vycházel ze samotného dopisu žalobkyně z téhož dne, že žalovaný vydal předmětný územní souhlas, který je žalobkyní v žalobě shledáván nezákonným, na jehož podkladě byla následně žalovaným provedena stavba, tj. oplocení. V návaznosti na zjištěné skutečnosti počátek běhu dvouměsíční subjektivní lhůty pro podání žaloby dle ustanovení § 82 s.ř.s. počal běžet právě ode dne 20.6.2008. Jelikož žalobkyně podala žalobu až dne 20.12.2012, je třeba žalobu ve vazbě na dodržení subjektivní lhůty dle ustanovení § 84 odst. 1 s.ř.s. hodnotit jako opožděnou. Pro počátek běhu subjektivní dvouměsíční lhůty pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem je rozhodný okamžik, kdy se žalobkyně dozvěděla o úkonu, v němž spatřuje nezákonný zásah, a to bylo nejpozději dne 20.6.2008. Okamžik, kdy žalobkyně nabyla přesvědčení, že tento úkon, tj. vydání územního souhlasu, naplňuje veškeré znaky nezákonného zásahu, naopak není pro běh uvedené lhůty rozhodný.

Pokud se týká dodržení objektivní dvouleté lhůty, soud v tomto konkrétním případě musí konstatovat, že ze strany žalobkyně ani tato lhůta nebyla dodržena. Jak již bylo zmíněno výše, počátek běhu objektivní lhůty je třeba vázat (vztahovat) k okamžiku, kdy k tvrzenému (nezákonnému) zásahu došlo, přičemž předmětnou žalobu lze podat nejpozději do dvou let, od okamžiku kdy k tomuto zásahu došlo. Vzhledem k tomu, že územní souhlas, jenž je žalobkyní považován za nezákonný, byl vydán dne 25.4.2008, je nutno právě tuto okolnost považovat za počáteční okamžik, kdy k tvrzenému (nezákonnému) zásahu došlo, od něhož se následně odvíjí běh dvouleté objektivní lhůty. Pakliže žalobkyně podala žalobu na ochranu před nezákonným zásahem dne 20.12.2012, je zřejmé, že tato žaloba byla podána opožděně, neboť objektivní lhůta pro její podání již marně uplynula.

S ohledem na veškeré shora předestřené skutečnosti musel soud žalobu dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s. odmítnout pro opožděnost, neboť žalobkyně zmeškala obě lhůty dle ustanovení § 84 odst. 1 s.ř.s., když zmeškání lhůt nelze prominout.

Nad rámec uvedeného soud poznamenává, že se neztotožňuje se závěry žalobkyně, že pokud ve smyslu ustanovení § 87 odst. 1 s.ř.s. nezákonný zásah průběžně trvá, jeho účinky jednorázově nepominuly, nejedná se tedy o jednorázový zásah, aby počala běžet prekluzivní lhůta k podání žaloby. Soud je naopak toho názoru, že pro počátek běhu lhůt uvedených v ustanovení § 84 odst. 1 s.ř.s. není vůbec podmínkou, aby (nezákonný) zásah pominul. Soud výše v textu odůvodnění tohoto usnesení podrobně vysvětlil ohledně obou lhůt, tj. subjektivní i objektivní, které skutečnosti (podmínky) musí nastat, aby mohlo dojít k počátku běhu těchto lhůt. Zákon (s.ř.s.) ani v jednom z těchto dvou případů nespojuje, resp. nepodmiňuje, počátek běhu těchto lhůt tím, aby (nezákonný) zásah již netrval. V ustanovení § 87 odst. 2 s.ř.s., na který je žalobkyní odkazováno, je zákonodárcem výslovně presumováno, že může nastat situace, že v době rozhodování soudu (nezákonný) zásah stále trvá, takže soud rozsudkem může určit, že trvá-li takový (nezákonný) zásah, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval. Soud navíc pokládá za vhodné připomenout, že dle ustanovení § 82 s.ř.s. ve znění účinném do 31.12.2011 byla jednou z podmínek, aby žalobce byl aktivně legitimován k podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, skutečnost, že takovýto (nezákonný) zásah trvá. Text ustanovení § 84 odst. 1 s.ř.s., které stanoví podmínky pro počátek běhu obou lhůt, je stále totožný s textem tohoto ustanovení, které bylo účinné do 31.12.2011. Podmínky pro počátek běhu subjektivní a objektivní lhůty se ani v jednom z těchto dvou případů nevztahovaly k tomu, zda (nezákonný) zásah trvá či nikoliv. Soud závěrem konstatuje, že tato okolnost je ve vztahu k počátku běhu lhůt ve smyslu ustanovení

§ 84 odst. 1 s.ř.s. nepodstatná, tudíž s ohledem na argumenty uvedené nejen v tomto odstavci soud nemůže souhlasit se závěry žalobkyně.

V důsledku odmítnutí žaloby současně soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 věty první s.ř.s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

O případném soudním poplatku za předmětnou žalobu soud nerozhodoval, neboť nebyl žalobkyní dosud uhrazen.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 6. února 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:

Markéta Kubová